

ЩОДО ОСОБЛИВОСТЕЙ НАДАННЯ ДОПОМОГИ ПО ТИМЧАСОВІЙ НЕПРАЦЕЗДАТНОСТІ ПО ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМ ЧЛЕНОМ СІМ'Ї

Поміж інших видів матеріального забезпечення та соціальних послуг за страхуванням у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності, визначених статтею 20 Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування" від 23 вересня 1999 року № 1105 - XIV (далі – Закон № 1105) слід окремо згадати про допомогу по догляді за хворим членом сім'ї.

Допомога по догляді за хворим членом сім'ї згідно частини 1 статті 22 Закону № 1105 надається застрахованій особі у формі матеріального забезпечення, яке повністю або частково компенсує втрату заробітної плати (доходу), у разі необхідності догляду за хворим членом сім'ї.

Згідно частини 1 статті 31 Закону № 1105 підставою для призначення допомоги по догляді за хворим членом сім'ї є виданий у встановленому порядку листок непрацездатності, а в разі роботи за сумісництвом - копія листка непрацездатності, засвідчена підписом керівника і печаткою за основним місцем роботи.

Порядок видачі та оформлення листків непрацездатності виданих у зв'язку з необхідністю здійснення догляду за хворим членом сім'ї визначено пунктами 3.1., 3.2. Інструкції про порядок видачі документів, що засвідчують тимчасову непрацездатність громадян, яка затверджена Наказом Міністерства охорони здоров'я України від 13 листопада 2001 року № 455 (далі - Інструкція № 455).

Зокрема Інструкцією № 455 визначено, що для догляду за хворим членом сім'ї листок непрацездатності видається лікуючим лікарем одному із працюючих членів сім'ї або іншій працюючій особі, що фактично здійснює догляд.

При цьому, для догляду за дорослим членом сім'ї та/або хворою дитиною, старшою 14 років, при лікуванні в амбулаторно-поліклінічних умовах листок непрацездатності видається на термін до 3 днів. В той же час як виняток, залежно від важкості перебігу захворювання та побутових умов, цей термін може бути продовжений за рішенням ЛКК, а в разі її відсутності - головного лікаря, але не більше 7 календарних днів.

Відповідно, листки непрацездатності по догляді за дорослим членом сім'ї, що видані на більший період часу ніж вказаний в пункті 3.2. Інструкції № 455 є виданими з порушеннями порядку видачі та оформлення листків непрацездатності, у зв'язку з чим згідно статті 31 Закону № 1105 відсутні підстави для призначення та надання матеріального забезпечення на підставі такого листка непрацездатності.

Листки непрацездатності по догляді за дорослим членом сім'ї, які видані з дотриманням положень Інструкції № 455 оплачуються на умовах визначених Законом № 1105 зокрема відповідно до пункту 4 частини 2 статті 22 та статті 24 цього Закону.

А саме, допомога по тимчасовій непрацездатності по догляді за хворим членом сім'ї (крім догляду за хворою дитиною віком до 14 років) надається застрахованій особі з першого дня, але не більш як за три календарні дні, а у

виняткових випадках, з урахуванням тяжкості хвороби члена сім'ї та побутових обставин - не більш як за сім календарних днів.

При цьому застрахованим особам така допомога виплачується залежно від страхового стажу.

Тобто, застраховані особи отримують допомогу по догляду за дорослим членом сім'ї в розмірі:

- 50 відсотків середньої заробітної плати (доходу), якщо мають страховий стаж до трьох років;
- 60 відсотків середньої заробітної плати (доходу), якщо мають страховий стаж від трьох до п'яти років;
- 70 відсотків середньої заробітної плати (доходу), якщо мають страховий стаж від п'яти до восьми років;
- 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу), якщо мають страховий стаж понад вісім років.

Також, 100 відсотків середньої заробітної плати (доходу) надається особам, віднесеним до 1 – 3 категорій осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи; ветеранам війни та особам, на яких поширюється чинність Закону України “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”; особам, віднесеним до жертв нацистських переслідувань відповідно до Закону України “Про жертви нацистських переслідувань”; донорам, які мають право на пільгу, передбачену статтею 10 Закону України “Про донорство крові та її компонентів”.

При цьому сума допомоги по тимчасовій непрацездатності по догляду за хворим членом сім'ї в розрахунку на місяць не повинна перевищувати розміру максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, з якої сплачувалися страхові внески до Фонду.

В той же час при призначенні та наданні допомоги по догляду за дорослим членом сім'ї слід дотримуватись положень пункту 1 частини 4 статті 19 Закону № 1105 якою визначено, що застраховані особи, які протягом дванадцяти місяців перед настанням страхового випадку за даними Державного реєстру загальнообов'язкового державного соціального страхування мають страховий стаж менше шести місяців, мають право на матеріальне забезпечення, в тому числі на допомогу по догляду за дорослим членом сім'ї в розмірі, який визначається виходячи з нарахованої заробітної плати, з якої сплачуються страхові внески, але в розрахунку на місяць не вище за розмір мінімальної заробітної плати, встановленої законом у місяці настання страхового випадку.

З повагою

Головний юрисконсульт Лівобережної міжрайонної виконавчої дирекції Київського міського відділення Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності

Постернак М. М.